

Strategiske fokuspunkter i Varmeplan 2030

Fokus 1: Udbygning af fjernvarmen

Udbygning af eksisterende fjernvarme

Et vigtigt middel til at udfase naturgas er at erstatte naturgasforsyning med fjernvarme, hvor det samfundsøkonomisk vil være fordelagtigt. Men når fjernvarmen skal ud i naturgasområder kræver det ofte store investeringer til infrastruktur og en høj tilslutning for at kunne konkurrere med individuelle varmepumper. Svendborg Kommune har derfor lavet en screening for fjernvarmepotentialet, som prioriterer de målrettede varmeanalyser, der kortlægger de tekniske og økonomiske potentialer i konkrete projekter. På den måde får borgere og virksomheder hurtigere afklaring i forhold til det reelle fjernvarmepotentiale i deres område, som de kan planlægge deres fremtidige varmeforsyning efter.

Varmeanalyserne udarbejdes både af de lokale fjernvarmeværker og Svendborg Kommune, hvor resultaterne af disse målrettede varmeanalyser er grundlaget for at udbrede fjernvarmen gennem konkrete projektforslag.

For at udbrede fjernvarme, skal fjernvarmen være konkurrencedygtig med individuelle varmepumper. Derfor vil der være fokus på fjernvarmens konkurrencedygtighed, f.eks. gennem innovative tiltag som temperatursenkning, nye typer net, decentral produktion, nye forretningsstrukturer, reduktion af nettab, øget tilslutning og motivationstariffer. Dette skal ligeledes ske i overensstemmelse med de nationalpolitiske ønsker om primært fossilfri og elbaseret fjernvarmeproduktion.

Høj tilslutning er vigtigt for at opnå en tilstrækkelig energiudnyttelse og en stærk økonomi i fjernvarmeprojektet, og dermed en billigere varme for den enkelte fjernvarmekunde. Når et område er politisk godkendt til fjernvarme, skal der derfor arbejdes med at øge tilslutningen.

Oprettelse af nye fjernvarmeværker

I visse områder i kommunen vurderes etablering af ny kollektiv fjernvarmeforsyning at kan være en samfundsøkonomisk god løsning, hvis der samtidig er stor lokal opbakning. Der er dog ikke nødvendigvis etablerede fjernvarmeværker, som har interesse eller mulighed for at forsyne disse områder.

Her vil det typisk være nødvendigt med oprettelsen af nye fjernvarmeværker, som kan forsyne lokalområdet. Her kan det være en udfordring for lokale ildsjæle at løfte opgaven med at opstarte og udbygge et helt nyt fjernvarmesystem.

Svendborg Kommune vil derfor understøtte de lokale arbejdsgrupper, som ønsker en kollektiv fjernvarmeforsyning i deres område via vejledning, sparring, udveksling af lokale varmedata og målrettede varmeanalyser. Kommunen vil finansiere og udføre varmeanalyserne så længe der er allokateret tilgængelige midler til varmeplanlægningen og den lokale arbejdsgruppe samtidig kan dokumentere lokal opbakning til projektet.

Kommunalbestyrelsen vil understøtte udbygningen af fjernvarme ved at:

Udbygning af eksisterende fjernvarme

- vejlede borgere og virksomheder om fjernvarmemuligheder, blandt andet ved løbende at opdatere varmeplanskortet.
- Tilskynde, at fjernvarmeselskaber udarbejder projektforslag for områder med fjernvarmepotentiale.
- Arbejde for at fremme tilslutningen til fjernvarme i eksisterende fjernvarmeområder (fortætning).
- Koble kommunale bygninger på fjernvarmen, når dette er muligt.
- Være tilbageholdende med at give dispensationer for tilslutningspligt i fjernvarmeområder.
- Samarbejde med lokale varmeselskaber, andre energiselskaber og borgere om nye decentrale fjernvarmeløsninger.
- Tilskynde fjernvarme, når kommunen er bygherre eller grundsælger i forbindelse med byudviklingsprojekter.

Oprettelse af nye fjernvarmeværker

- Samarbejde med lokale varmeselskaber, andre energiselskaber og borgere om nye decentrale fjernvarmeløsninger.
- Støtte lokale arbejdsgrupper via vejledning, sparring, udveksling af lokale varmedata og målrettede varmeanalyser.
- Bidrage til planprocessen med placering af nye fjernvarmecentraler.

Fokus 2: Omstilling af fjernvarmeproduktionen

Fjernvarme er et energieffektivt system, der kan integrere energi fra mange forskellige vedvarende energikilder, som vind og sol, i kombination med varmepumper og overskudsvarme og spiller derfor en central rolle i den grønne omstilling af varmesektoren.

I overensstemmelse med de nationale mål, vil fjernvarmen frem mod 2030 omlægges til at være fri for fossile brændsler. Det gælder både for grundlastproduktion, men også for alle lokale spids- og reservelastanlæg. Omstillingen betyder, at fjernvarmen fortsat skal investere i teknologier som elbaserede varmepumper og elkedler til at udnytte strøm fra vind og sol, overskudsvarme fra industri, spildevand, havvand og varmelagring.

Integration af vedvarende energikilder forudsætter en aktiv planlægning i tæt dialog med aktører på tværs af forsyningssektorer fra blandt andet el-, gas- og vandforsyningssektorer. I tråd med nationale planer og tendenser på varmeområdet skal elbaserede løsninger fremmes og prioriteres fremfor brændselsbaserede teknologier – herunder de biomassebaserede. Dette er også baggrunden for, at der arbejdes mod en fremtidig udfasning af affaldskraftvarmen i Svendborg Kommune, hvilke vil bidrage til en reduktion af den nationale affaldsforbrændingskapacitet.

Rammebetingelser giver også muligheder for at se bort fra fossile alternativer og bedre muligheder for at udnytte overskudsvarme.

Kommunalbestyrelsen vil understøtte omstillingen af fjernvarmeproduktionen ved at:

- Hovedsageligt prioritere projektforslag med elbaseret varmeproduktion frem for brændselsbaseret varmeproduktion (herunder biomassebaseret).
- Se bort fra fossile scenarier i projektforslag.
- Fremme grønne fjernvarmeteknologier til grund-, spids- og reservelast i samarbejde med fjernvarmeselskaber.
- Fremme energifællesskaber i samarbejde med fjernvarmeselskaberne, der skal understøtte elbaseret varmeproduktion.
- Have fokus på energieffektiv og konkurrencedygtig fjernvarme.
- Arbejde for en fremtidig udfasning af affaldsvarmen i Svendborg.
- Styrke kommunal interessevaretagelse på nationalpolitisk niveau.
- Understøtte sektorkobling, integration af vedvarende energikilder og tværsektorielt samarbejde mellem forsyningsselskaber.
- Øge samarbejdet med elnetsselskaberne om at lokalisere og løse eventuelle udfordringer på elnettet.

Fokus 3: Omstilling til grøn varme udenfor fjernvarmeområder

Hvor fjernvarmen ikke er mulig, vil grønne individuelle opvarmningsformer og mindre fælles varmeløsninger kunne erstatte olie- og naturgasfyrene. Gennem ny lovgivning er tilslutningspligt til naturgas uden virkning i alle tidligere projektforslag, lokalplaner og servitutter, hvilket understøtter det grønne valg af varmekilde i tråd med den strategiske varmeplan.

Forskellige varmeløsninger kan være mere eller mindre relevante i forskellige områder, alt efter om området er præget af få store ejendomme, parcelhuse eller rækkehuse. I mindre byområder med tættere bebyggelser, og hvor der er lokal opbakning, kan fælles varmeanlæg - også kendt som nabovarme, lokalvarme eller nærvarme - være en god og egnet løsning. Kommunen vil i højere grad understøtte lokale initiativer om fælles varmeløsninger og i tæt samarbejde med blandt andet lokalråd og interesserede energiaktører.

De nationale tilskudsordninger og erfaringer med fælles varmeløsninger kan være med til at booste omstillingen, og skal komme Svendborg Kommunes borgere til gode. Kendskabet skal øges gennem personlig vejledning, digital formidling, webinarer og informationsmøder.

Varmesektoren bliver mere og mere afhængig af et velfungerende og robust elnet. I takt med, at der kommer flere varmepumper og flere elbiler, stiger presset på elnettet. Derfor skal elforsynings sikkerheden følges nøje med henblik på at få kortlagt og løst eventuelle lokale kapacitetsudfordringer i samarbejde med elnetsselskaberne.

Kommunalbestyrelsen vil understøtte omstillingen til grøn varme udenfor fjernvarmeområder ved at:

- Holde borgermøder og webinarer om energibesparelser og grøn opvarmning.
- Understøtte borgerinitiativer om fælles varmeanlæg i samarbejde med energiselskaber, lokalråd, lokale arbejdsgrupper m.fl.
- Fremme energifællesskaber, der skal understøtte fælles og individuelle grønne varmeløsninger.
- Samarbejde med elnetselskaber om at lokalisere og løse eventuelle udfordringer på elnettet.
- Have tæt dialog med gasselskabet Evida for at sikre gasnettets funktionalitet med færre kunder og mindre aftag.
- Fremme fossilfri varmeløsninger, når kommunen er bygherre eller grundsælger i forbindelse med byudviklingsprojekter.
- Omstille alle kommunens egne naturgas- og olieopvarmede bygninger til grønne varmeløsninger.

Fokus 4: Energibesparelser i kommunen

Varmebesparelser i bygningsmassen er med til at nedbringe det samlede energiforbrug og reducere behovet for at etablere ny produktionskapacitet i form af vindmølleparker og solcelleparker. Hvis udbygningen af vedvarende energi ikke kan følge med energiforbruget, vil der fortsat være behov for at benytte fossile brændsler. For at nå klimamålene og for at nå det på den billigste måde for samfundet, er det afgørende at energi fortsat anvendes effektivt og på en smart måde. Derfor gælder det om at udskifte ineffektive varmekilder som f.eks. oliefyr og elvarme ud med mere energieffektive varmekilder.

Der skal samtidig arbejdes med at energirenovere bygningsmassen og fremme energibesparende adfærd i hele kommunen for at reducere energiforbruget. Kommunen vil understøtte dette arbejde gennem indførsel af systematisk energiledelse for kommunens egne bygninger, der løbende vil realisere potentielle energibesparelser.

For borgere og virksomheder vil kommunen fremme energibesparelser gennem løbende dialog og vejledning, digital formidling, webinarer og informationsmøder. Dertil vil kommunen fortsætte sit tilbud med tilskud til energitjek af private boliger. Kommunen vil også arbejde for, at der bliver prioriteret energiforbedrende tiltag i forbindelse med at eksisterende varmekilder skiftes ud.

Kommunalbestyrelsen vil fremme energibesparelser i kommunen ved at:

- Tilbyde energitjek af boliger til kommunens borgere og medarbejdere.
- Vejlede kommunens virksomheder om mulighederne for energiscreeninger.
- Samarbejde med lokale varmeselskaber og andre energiselskaber om at fremme energiforbedringer i forbindelse med skift af varmekilde.
- Holde lokale fyraftensmøder og webinarer for borgere og virksomheder.
- Øge formidlingsindsatsen om tilskudsmuligheder og gode naboerfaringer.
- Indføre energiledelse og fortsat investere i energiforbedringer i kommunale ejendomme.

- Indgå i EU-finansierede projekter om energibesparelser (COHEAT).